

NIEUWEGEIN

**SAMEN STERKER
VOOR EEN
GOEDE TOEKOMST.**

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026-2030

Voorwoord.

“

*Dit programma
is geen eind-
punt, maar een
uitnodiging om
samen verder
te bouwen aan
een stad waar
iedereen
meetelt.*

VOORWOORD

Met trots presenteer ik u het verkiezingsprogramma van het CDA in Nieuwegein voor de periode 2026-2030. Het programma is tot stand gekomen door bijdrages van landelijke, regionale en lokale organisaties, route2026 van het landelijke partijbureau, en de input van onze leden in Nieuwegein. Veel dank daarvoor.

Nieuwegein staat voor grote uitdagingen. De woningnood is hoog en jongeren, starters én senioren moeten een plek kunnen vinden in onze stad. Ook de druk op de zorg groeit en vraagt om nabijheid, menselijke maat en ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers. Tegelijkertijd willen we een bruisende en sterke lokale economie, waarin ondernemers de ruimte krijgen en eerlijke kansen centraal staan.

We leven in een tijd waarin polarisatie en wantrouwen vaak de toon zetten. Juist daarom kiezen we voor verbinding, fatsoen en respect. Wij geloven dat politiek pas betekenis krijgt als we luisteren, samenwerken en verantwoordelijkheid nemen – met oog voor elkaar en voor de generaties die na ons komen.

We zetten in op duurzaamheid en een gezonde leefomgeving. Niet alleen door te investeren in klimaat en natuur, maar ook door te zorgen voor bereikbaarheid, veiligheid en leefbare wijken.

Dit programma is geen eindpunt, maar een uitnodiging. Een uitnodiging om samen verder te bouwen aan een stad waar iedereen meetelt en waar we met trots kunnen zeggen: in Nieuwegein doen we het sámen.

Namens het CDA,

Helen Adriani

INHOUDSOPGAVE

1. SAMENLEVEN EN MEEDOEN	<u>5</u>
2. WONEN EN WIJKEN	<u>8</u>
3. VEILIGHEID EN OMGEVING	<u>12</u>
4. DUURZAAMHEID EN KLIMAAT	<u>15</u>
5. ZORG EN WELZIJN	<u>18</u>
6. ECONOMIE EN BEREIKBAARHEID	<u>21</u>
7. ONDERWIJS	<u>24</u>
8. KUNST EN CULTUUR	<u>26</u>
9. FINANCIËN EN GEMEENTE	<u>28</u>

1. **SAMENLEVEN EN MEEDOEN**

Waar wij voor staan

Onze samenleving kan alleen bloeien als we verantwoordelijkheid nemen voor onszelf, elkaar en onze omgeving. Daarbij hoort een gemeente die dicht bij mensen staat, kansen biedt en beschermt waar dat nodig is. Zo geven we samen een sterk en sociaal Nieuwegein door aan onze kinderen en kleinkinderen.

In Nieuwegein willen we samen bouwen aan een stad waarin iedereen zich thuis voelt. Een plek waar we naar elkaar omzien, verschillen waarderen en niemand aan de kant staat. Samenleven gaat voor het CDA verder dan naast elkaar bestaan: het gaat over met elkaar leven. Dat vraagt om aandacht, fatsoen en verantwoordelijkheid — van inwoners én van de gemeente.

Voor ons betekent dit: diversiteit omarmen, drempels verlagen en zorgen dat iedereen kan meedoen. We geven als gemeente daarin zelf het goede voorbeeld. Zo bouwen we aan een Nieuwegein waarin we trots zijn op wie we samen zijn.

CDA heeft veel waardering voor de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers. De maatschappij vaart op deze mensen; ze zijn het cement van de samenleving. We vinden het belangrijk dat er aandacht en ondersteuning is voor vrijwilligers op allerlei thema's en mantelzorgers.

Armoedebeleid

Armoede zou in Nederland niet meer voor mogen komen, maar toch leven 540.000 mensen in Nederland onder de armoedegrens. Het CDA kiest voor een samenleving waarin armoede niet wordt doorgegeven maar kansen wel. Dit beklemtoont dat we de armoedecirkel kunnen doorbreken. De armoedecirkel beschrijft een situatie waarin verschillende problemen elkaar versterken en mensen in een cyclus van armoede vasthouden, zoals een tekort aan geld, gezondheidsproblemen, beperkte toegang tot onderwijs of werk, en gebrek aan sociale contacten en participatie in de maatschappij. Dit patroon maakt het moeilijk om uit de armoede te ontsnappen en kan doorgegeven worden van generatie op generatie.

Migranten

Het CDA heeft solidariteit en gerechtigheid als kernwaarden. Er is veel onrust in de wereld en Nederland heeft haar verantwoordelijkheid hierin te nemen. Vluchtelingen en asielzoekers uit oorlogsgebieden, politieke vluchtelingen of uit gebieden waar zij gevaar lopen vanwege bijvoorbeeld geloofsovertuiging of geaardheid, zijn welkom in Nieuwegein. De gemeente voldoet aan het toewijzingsbeleid en de jaarlijkse norm voor opvang van vluchtelingen. Dat betekent dat de gemeente zich actief inzet voor woningtoewijzing aan vluchtelingen, statushouders, gezinshereniging en opvang van minderjarige alleenstaande kinderen. Kinderen die in Nieuwegein geworteld zijn (die 5 jaar of langer in Nederland wonen, de Nederlandse taal spreken en hier naar school gaan), mogen hier ook blijven. Zij hebben vaak geen band met hun land van herkomst, of die van hun ouder(s).

ACTIEPUNTEN SAMENLEVEN EN MEEDOEN

1 Samen tegen discriminatie en voor inclusie

We willen een inclusieve stad zijn, waar de diversiteit van inwoners expliciet wordt gewaardeerd en aandacht krijgt en waar je jezelf kunt zijn. Ongeacht geslacht, beperking, etnisch-culturele achtergrond, seksuele geaardheid of welk persoonlijk kenmerk dan ook. We treden op tegen discriminatie. Met voorlichting en bewustwording versterken we de sociale veiligheid in onze stad. En de gemeente geeft hierin ook het goede voorbeeld. Zo worden de ambtenaren hierop getraind, en wordt waar mogelijk samengewerkt met organisaties die zich inzetten voor inclusie en gelijkwaardigheid. Er wordt gewerkt aan het wegnemen van fysieke, sociale en digitale drempels die inclusie en gelijkwaardigheid in de weg staan.

2 Inclusief aannamebeleid en vacatureteksten

De gemeente gebruikt inclusieve taal in vacatures, vermijdt stereotyperingen en onnodige eisen, benadrukt de waarde van diversiteit en schrijft begrijpelijk. Zo maken we werken bij de gemeente voor iedereen toegankelijk. Hierbij worden teksten in begrijpelijk taal geschreven.

3 Laagdrempelige schuldhulpverlening

“Een schuldenaar, één regisseur.” Schuldhulp is toegankelijk, met korte lijnen en weinig bureaucratie. We sluiten aan bij landelijke initiatieven zoals Schuldhulpmaatje en voorkomen schulden door vroeg signalering. Schuldhulpmaatje ontvangt hiervoor subsidie in de strijd tegen armoede in Nieuwegein. Ook sluiten we aan bij landelijke initiatieven om schulden kwijt te schelden zodat mensen een nieuwe start kunnen maken. Hierbij is begeleiding om te voorkomen dat men weer terugvalt in schulden verplicht.

4 Armoedebelief inclusief Stadspas (voor mensen die een inkomen hebben tot 130% van het minimumloon)

- We zetten extra in op het opsporen en bereiken van gezinnen die nu niet in beeld zijn, door samenwerking met scholen, huisartsen en sportverenigingen, zodat hulp daar terecht komt waar die het hardst nodig is.
- De gemeente blijft actief in de voorlichting over de stadspas en stimuleert inwoners die hiervoor in aanmerking komen, deze aan te vragen. Hierbij wordt samengewerkt met relevante organisaties, wijknetwerken en via inwoners-initiatieven. Het aantal voorzieningen en faciliteiten waar mensen gebruik van kunnen maken wordt onder de loep genomen en uitbereid/geactualiseerd.
- We zetten verder in op het Kindpakket: meer en bredere financiële ondersteuning voor kinderen uit arme gezinnen, inclusief schoolspullen, sportkleding en andere benodigdheden. We trekken op met andere organisaties die zich hier al voor inspannen zoals Stichting Leergeld. Waar nodig vullen we aan.
- We vergroten de toegang tot en het aanbod van minimavoorzieningen en verhogen de drempel voor het verstrekken van bijzondere bijstand, die bestemd is voor noodzakelijke kosten die niet zelf betaald kunnen worden.

- Hulp bij Energierekeningen: Breid de deelname aan en promotie van het Noodfonds Energie uit, zodat meer huishoudens met een laag inkomen kunnen worden ondersteund bij het betalen van hun energierekening.
- Informatie en inloopspreekuren: we geven informatie over bestaande regelingen en hulp en organiseren inloopspreekuren om inwoners te helpen bij het aanvragen van regelingen.

5 Ondersteuning van mantelzorgers en informele zorg

We ondersteunen mantelzorgers met respijtzorg en begeleiding, zodat zij hun waardevolle werk kunnen volhouden. Ook jonge mantelzorgers krijgen hierbij extra aandacht. De jaarlijkse mantelzorgwaardering blijft op peil en wordt niet verlaagd. Steunpunt Mantelzorg Nieuwegein blijft voor de inwoners behouden.

6 Vrijwilligers zijn het fundament van onze gemeenschap

Het fonds Geins Geluk blijft bestaan om initiatieven te steunen. Daarnaast organiseren we een jaarlijkse Dag van de Vrijwilliger om iedereen te waarderen die zich inzet voor onze stad. Vrijwilligersorganisaties blijven ondersteuning krijgen voor de inzet in onze stad door subsidie. Daarbij vinden we het belangrijk dat alle vrijwilligersorganisaties op dezelfde manier toegang hebben tot subsidies en deze op een eerlijke manier verdeeld worden.

7 Aanpak van eenzaamheid en meer ontmoetingsplekken

We stimuleren buurtkamers, wijkactiviteiten en projecten zoals Welzijn op Recept om isolement tegen te gaan en samenredzaamheid te versterken. Cultuur-sensitieve aandacht (Nieuwegeinse met een multiculturele achtergrond) en oog voor eenzaamheid bij ouderen. We zorgen dat zorg en ondersteuning beter aansluiten bij ieders cultuur en achtergrond. Zo voelt iedereen zich welkom en begrepen. Tegelijk zetten we extra in op ontmoetingen en activiteiten voor ouderen om eenzaamheid tegen te gaan.

8 Meer invloed voor bewoners bij plannen in hun wijk

Bij wijkprojecten vergroten we de participatiecirkel. Bewoners worden tijdig en goed geïnformeerd en krijgen daadwerkelijk invloed op besluiten.

9 Bouwdepot voor jongeren

We onderzoeken of het 'Bouwdepot' ook voor Nieuwegeinse jongeren mogelijk is <https://hetbouwdepot.nl/voor-jongeren/>. Met het Bouwdepot ontvangen jongeren die in moeilijke omstandigheden zitten een jaar lang een vast bedrag per maand. Het Bouwdepot is bedoeld voor jongeren zonder een stabiele thuissituatie en met financiële zorgen. Het maandelijkse bedrag zorgt ervoor dat deelnemers zich kunnen richten op hun eigen ontwikkeling. Denk bijvoorbeeld aan het vinden van een woonplek, leuke dingen doen, aflossen van schulden en ontdekken waar je goed in bent.

2. WONEN EN WIJKEN

Waar wij voor staan

Een fijn huis is een plek waar je je veilig voelt. Waar je tot rust komt, waar je leeft, en waar je anderen kunt ontmoeten. Een woning is de basis voor een goed leven en een grondwettelijk recht. Het CDA wil dat iedereen in onze stad een betaalbaar, veilig en passend thuis kan vinden. Van jong tot oud, van starter tot mantelzorger, van gezin tot alleenstaande. Wij geloven in sterke buurten waar mensen naar elkaar omkijken. Waar wonen en zorg dichtbij zijn. Waar je mee kunt doen, ook als het even tegenzit. Onze basis: eerlijke kansen op de woningmarkt.

Maar het gaat niet alleen om aantallen. Het gaat om kwaliteit, betaalbaarheid en (sociale) samenhang. We willen gevarieerde buurten, waar jong en oud, arm en rijk, en mensen met én zonder zorgvraag samen kunnen leven. Met ruimte voor ontmoeting, groen, zorg en voorzieningen. Wijken waar iedereen mee kan doen. Nieuwegein loopt al voorop met projecten zoals Woonwijs. Daar wordt wonen, zorg en samenleven gecombineerd. Mensen wonen zelfstandig, maar niet alleen. Er is aandacht voor ontmoeting, een goed gesprek, een kop koffie. Deze aanpak willen we uitbreiden naar meer wijken.

Ook bouwen we verder aan gemengde woonvormen, zoals:

- **Cohousing/co-wonen:**
Woonvormen waarbij bewoners naast hun privéruimte ook gemeenschappelijke ruimtes delen, zoals een keuken of woonkamer.
- **Woongroepen (ook voor senioren):**
Een gebouw met meerdere kamers of kleine woningen, met een gedeelde leefkeuken of woonkamer.

Of woonvormen die twee generaties combineren:

- **Kangoeroewoningen:** Twee zelfstandige woningen die aan elkaar grenzen, vaak met een gedeelde entree of voorzieningen, om generaties samen te brengen.

Woonprojecten met een specifieke focus:

- **Thomashuizen:** Kleinschalige woonvormen voor mensen met een lichte verstandelijke beperking.
- **Zorgboerderijen:** Wonen gecombineerd met zorg en ondersteuning op een boerderij.

Groot Merwede/A12 zone/Galecopperzoom/Rijnenburg (Utrechtse wijk)

De ontwikkelingen in de A12-zone gaat door. In deze zone wordt woningbouw gerealiseerd in een mix van groen, sport & recreatie. Het CDA vindt een goede infrastructuur, ontsluiting, een gezonde leefomgeving en OV bij deze enorme ontwikkeling belangrijk. Daarnaast willen we behoud van het groen naast de tramremise: Dwelfsloot. Dit gebied is een bijzonder nationaal voorbeeld van de ontwikkeling van cultuurtechniek naar natuurtechniek in de jaren 60-70 van de vorige eeuw en gold ter compensatie voor de aanleg van Galecop en Blokhoeve. Het

gebied is (recent) genoemd naar een klein stuk van de Dwelfsloot die als geheel al ongeveer duizend jaar geleden is aangelegd tussen Utrecht en Jutphaas.

We zorgen bij nieuwe ontwikkelingen zoals Groot-Merwede en Rijnenburg dat parallel aan nieuwe tram- en autobridgen en -tunnels meteen ook nieuwe fietsbruggen en -tunnels worden aangelegd. Nieuwegein kent namelijk veel barrières voor fietsers door het netwerk van snelwegen, kanalen en stadsautowegen. We vragen hiervoor aandacht en geld bij Rijk en provincie. Bij de ontwikkeling van Rijnenburg is het voor het CDA ondenkbaar dat autoverkeer van Rijnenburg ontsloten wordt via de wijk Galecop. Wel is het van groot belang dat Galecop goed aangesloten wordt op de OV-ontsluiting (Merwede/Rijnenburglijn) en er dus voldoende OV-haltes gerealiseerd worden; ook in Galecop-West waar de sportvelden komen. Daarnaast willen we de fijnstof en (geluids)overlast zoveel mogelijk beperken. Daarom zetten we in op een ondergrondse tramlijn door Galecop, en een oplossing voor een slechte luchtkwaliteit door het autoverkeer van de 3 snelwegen.

Herenstraat/Kruyderlaan

De herontwikkeling van Herenstraat/Kruyderlaan ('Jutphaas-Zuid') staat al jaren op de agenda van de gemeente. Met het sluiten van de Karwei, een gebiedsvisie die er al sinds 2007 ligt en de van Bentum-fabriek die al jaren leeg staat, liggen er volop kansen dit gebied tot een gebied met vooral starters en seniorenwoningen, horeca en cultuur te ontwikkelen dat goed aansluit bij de herontwikkeling van de Zeepfabriek en past binnen de binnenstedelijke ontwikkeling van Nieuwegein. Tegelijkertijd zou er sprake moeten zijn van een soepele overgang van het karakteristieke van Jutphaas naar de hedendaagse architectuur van het centrum. De van Bentum-fabriek zou in dat kader als gemeentelijk cultureel erfgoed een horeca/culturele bestemming kunnen krijgen. Een goed voorbeeld is De Nieuwe Stad in Amersfoort, waar de voormalige Prodentfabriek en omgeving een nieuwe en eigentijdse bestemming krijgen. Door het toevoegen van vooral starters en seniorenwoningen verlaag je de parkeerdruk, de druk op de ontsluiting via de Noordstedeweg/Kruyderlaan en is er meer ruimte voor groen.

Ouderen verdienen een fijne plek

In Nieuwegein worden steeds meer mensen ouder. Veel ouderen willen graag zelfstandig blijven wonen, maar wel met hulp in de buurt. Daarvoor zijn slimme oplossingen nodig. Het landelijk Aanjaagteam Wonen, Welzijn en Zorg voor Ouderen helpt gemeenten zoals de onze. Hun aanpak bestaat uit drie duidelijke lijnen:

1. Van bod naar plot

We kijken eerst wat er echt nodig is in Nieuwegein (het 'bod'), en maken daarna een duidelijk plan om die woningen ook écht te bouwen (het 'plot'). Samen met woningcorporaties, zorgorganisaties en bewoners maken we zo een concreet actieplan voor elke wijk. Zo stapelen we geen stenen, maar bouwen gemeenschappen. Daarbij is een goede, veilige en toegankelijke inrichting van de openbare ruimte van belang voor iedereen. Ook voor mensen die een slecht ter been zijn of een andere fysieke beperking hebben.

2. Bestaande woningen gebruiken

Niet elke oplossing hoeft nieuwbouw te zijn. Het levensloopbestendig maken van huizen zorgt ervoor dat het zowel voor oudere als jongere generaties geschikt is. We maken werk van woningaanpassingen, splitsen van grotere huizen, en het bouwen van mantelzorgwoningen in de tuin. We gebruiken leegstaande gebouwen opnieuw — zoals oude zorginstellingen of kantoorpanden. Woningbouwcorporaties en vrijwilligersorganisaties kunnen hierbij helpen, bijvoorbeeld tuincoaches en energieambassadeurs.

3. Doorstroming: kansen voor jongeren, starters en gezinnen.

Als ouderen verhuizen naar een kleinere, passende woning, komt er ruimte vrij voor starters, jongeren en gezinnen. Elke verhuisbeweging van ouderen kan tot 7 verhuisbewegingen leiden. Daarom helpen we ouderen met verhuiscoaches, geven we voorrang op seniorenwoningen en zorgen we voor tijdelijke financiële hulp bij verhuizen. Dat noemen we doorstroming. We zorgen ook dat de juiste mensen op de juiste plek terechtkomen. Zo ontstaat beweging op de woningmarkt.

We zorgen dat elk wijkontwikkelplan ruimte biedt voor dit soort vormen. Zo maken we onze stad klaar voor de toekomst. De onderstaande actiepunten maken wonen in Nieuwegein eerlijker, socialer, zorgzamer én toekomstbestendiger.

Actiepunten wonen en wijken

1 30% sociale huur én 30% middenhuur verplicht in alle nieuwbouwprojecten

Voor een eerlijke, gemengde stad met plek voor iedereen.

2 Anti-speculatiebeding bij verkoop van nieuwbouw.

Dit is belangrijk omdat het speculatie op de woningmarkt tegengaat, waardoor woningen betaalbaarder en toegankelijker blijven voor starters en mensen met een lager inkomen in plaats van winstgerichte investeerders, met name in de nieuwbouwsector en bij gemeentelijk verkochte kavels of woningen. Het beschermt de doelgroep voor wie de woningen bedoeld zijn en draagt bij aan een stabielere en eerlijkere vastgoedmarkt door de woning binnen een bepaalde periode niet zonder toestemming door te verkopen.

3 Starterslening voor jongeren en jonge gezinnen behouden

Zodat zij een eerlijke kans krijgen op een koopwoning in hun eigen stad.

4 Mogelijk maken van mantelzorgwoningen en woningen voor 1e en 2e graad familie op het eigen woonerf.

De woningtekorten zijn enorm. Veel jongeren wonen tot hun 30e bij de ouders en zorgbehoeftigen maken zich zorgen of er ergens een plekje is als het niet meer gaat.

5 Aanjaagteam 'Van bod naar plot' per wijk opzetten in Nieuwegein

Samen met bewoners, corporaties en zorgpartners concreet plannen maken.

6 Meer collectieve woonvormen zoals hofjes, knarrenhofjes en wooncoöperaties

Voor ouderen en alleenstaanden die samen willen leven, maar wel zelfstandig. Daarnaast doorgaan met het herbestemmen van leegstaand vastgoed voor wonen met zorg en aandacht. Zoals het ombouwen van oude kantoren of zorginstellingen tot woonplekken.

7 In wijken waar dat nog niet het geval is een start maken met levensloopbestendige woonprojecten

Met bijvoorbeeld woningen zonder drempels, zorg in de buurt en ruimte voor ontmoeting.

8 Grootschalige aanpak van de oudste wijken

Veel van de Nieuwegeinse wijken, die in de jaren zeventig en tachtig zijn gebouwd, kennen een verouderde infrastructuur en niet-duurzame woningen die dringend gerenoveerd moeten worden. Deze aanpak, samen met de inwoners, de woningcorporaties en huiseigenaren is nodig om de bestaande ruimtelijke structuur te behouden, de leefbaarheid te verhogen, mee te gaan in de energietransitie en de wijken toekomstbestendig te maken voor de komende decennia. Dit gaat verder dan de huidige 'betere buurten aanpak'. Dit zal een meerjarig plan/programma moeten worden.

9 Inzet op seniorenwoningen

Verhuiscoaches en een tegemoetkoming in de verhuiskosten voor senioren, die daardoor een gezinswoning achterlaten, beschikbaar stellen om doorstroming te bevorderen. Helpt ouderen makkelijker naar passende woningen te verhuizen. Ook het actief aanbieden van passende woningen voor ouderen is belangrijk voor de doorstroming. Hierin zou samengewerkt moeten worden met makelaars.

10 Meer tijdelijke en flexibele woonoplossingen voor speedzoekers

Voor jongeren, gescheiden mensen, Oekraïners of mensen in crisissituaties.

3. **VEILIGHEID EN OMGEVING**

Waar wij voor staan

Iedere Nieuwegeiner moet zich veilig voelen in zijn of haar buurt. Veiligheid gaat niet alleen over politie en handhaving, maar ook over het beschermen van kwetsbaren, het voorkomen van criminaliteit en het versterken van gemeenschapszin. We vinden preventie belangrijk. Voorkomen is beter dan handhaven. Zoals extra inzet op het voorkomen van werven van jonge aanwas voor criminele activiteiten. Veiligheid is niet alleen de afwezigheid van misdaad, maar vooral dat we elkaar kennen en omzien naar kwetsbaren.

Aanval op afval

Wij geloven dat een samenleving pas echt sterk is als inwoners zich betrokken voelen bij het veilig en leefbaar houden van hun eigen omgeving. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor afval. We merken dat vaker sprake is van het dumpen van afval. Niet alleen van zakken naast de containers, maar ook grof afval en het klein afval zoals papier, sigaretten, kauwgom, verpakkingsmaterialen dat na gebruik gewoon op straat gegooid wordt. Het zorgt voor verloedering en vervuiling van de stad, en kan een onveilig gevoel geven. Een gerichte aanpak is nodig. Uiteraard doen we dat samen met de inwoners en inwonerinitiatieven zoals ZAP en Zelfbeheer.

Daarom investeren we in preventie, samenwerking en zichtbaarheid op straat. Tegelijkertijd treden we streng op tegen ondermijning, drugscriminaliteit en geweld. Zo bouwen we samen aan een stad waarin we met vertrouwen op straat kunnen lopen.

Huiselijk geweld en femicide

Momenteel telt Nederland ieder jaar zo'n 200.000 slachtoffers van ernstig huiselijk geweld. Daarmee is het de meest omvangrijke vorm van geweld in onze samenleving. Van de totale Nederlandse bevolking tussen de 18 en 70 jaar, is 45 procent ooit slachtoffer geweest van enige vorm van fysiek, seksueel of psychisch geweld in huiselijke kring. Ieder jaar worden er ruim 63.000 gevallen bij de politie gemeld. Dat is ongeveer een derde van het totale aantal slachtoffers. Door angst, schaamte en schuldgevoelens komt slechts een klein deel van de gevallen aan het licht. Ieder jaar maken zo'n 13.000 slachtoffers in Nederland gebruik van de vrouwenopvang.

In Nieuwegein is geen opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld. Wel is er een goede samenwerking tussen alle betrokken professionals zoals politie, gemeente, zorg, GGZ, Geynwijs, opvanglocaties buiten Nieuwegein. De dichtstbijzijnde opvanglocatie voor vrouwen en kinderen is in Utrecht, inclusief noodopvang. Die zitten echter overvol en zelfs voor de noodopvang zijn geen plekken meer beschikbaar. We willen uiteraard voorkomen dat huiselijk geweld uiteindelijk uitmondt in femicide. Daarvoor zijn meer middelen en faciliteiten nodig.

Actiepunten veiligheid

1 Meer zichtbaarheid van wijkagenten en BOA's (Buitengewoon Opsporingsambtenaar)

Wij willen dat wijkagenten en BOA's zichtbaar aanwezig zijn in alle wijken, om overlast tegen te gaan, jeugd te begeleiden en veiligheid te bevorderen. We zetten in op minimaal de landelijke norm, en waar nodig extra BOA's om bv. ook te kunnen handhaven op het dumpen van afval.

2 Cameratoezicht op hotspots

Cameratoezicht kan van waarde zijn om criminaliteit en overlast te verminderen. We zetten dit spaarzaam en gericht in op plekken waar dat aantoonbaar nodig is, zoals bij winkelcentra en uitgaansgebieden.

3 Aanval op afval en verloedering

We handhaven scherp op zwerfvuil en illegaal dumpen. Samen met bewoners werken we aan slimme oplossingen om verloedering door zwerfvuil en illegaal dumpen tegen te gaan. Want een schone wijk is ook een veilige wijk. Daarnaast zorgen we voor voldoende afvalbakken en gratis grofvuilinzameling. Dat betekent dat de €10,- die nu gevraagd wordt voor het ophalen van grof afval wegvalt.

4 Integraal tegen jeugdcriminaliteit

Samen met jongerenwerk, onderwijs en zorgorganisaties werken we aan preventie en begeleiding zodat jongeren niet op het verkeerde pad belanden. Hierbij hoort ook meer ruimte voor sport en cultuur.

5 Aanpak ondermijning door georganiseerde criminaliteit

We zetten stevig in op de inzet van de Wet Bibob (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) en gemeentelijke interventieteams om ondermijning tegen te gaan. Zowel digitaal als fysiek. Zo beschermen we ook bonafide ondernemers.

6 Aanpakken huiselijk geweld en kindermishandeling

We willen een eigen opvanglocatie voor slachtoffers van huiselijk geweld in Nieuwegein. Daarvoor maken we afspraken met Utrecht als centrumgemeente. Daarnaast komt er een stevige aanpak dat plegers van huiselijk geweld het huis uit moeten met een gebiedsverbod, zodat slachtoffers (met kinderen) thuis kunnen blijven. Dat zal niet altijd mogelijk zijn. Slachtoffers verdienen hoe dan ook een veilige plek, maar die moet er dan wel zijn. We blijven investeren in laagdrempelige meldpunten, voorlichting op o.a. scholen en vroegsignalering.

7 Wapenbezit en drugsgebruik tegengaan

We zetten lokale teams (van bv. jongerenwerkers en politie) in op om wapenbezit en

drugsgebruik onder jongeren terug te dringen en ondersteunen initiatieven voor wapeninleveracties. We werken hierbij samen met het onderwijs en sportverenigingen.

8 Sociale veiligheid door elkaar te kennen

We stimuleren buurtpreventie, buurtapps en initiatieven die mensen dichterbij elkaar brengen. Want elkaar kennen is de beste preventie tegen onveiligheid.

4. DUURZAAMHEID EN KLIMAAT

Waar wij voor staan

We hebben de aarde slechts in bruikleen. Daarom willen we in Nieuwegein verantwoord omgaan met energie, natuur en onze leefomgeving. Voor het CDA is duurzaamheid geen doel op zich, maar een gedeelde verantwoordelijkheid om onze stad gezond en leefbaar door te geven aan onze kinderen en kleinkinderen. We willen onze verantwoordelijkheid nemen in een maximale bijdrage voor het behalen van klimaatdoelen in 2050. We willen hiervoor een Nieuwegeinse visie uitwerken dat als basisdocument dient voor toekomstig beleid.

Dit vraagt minimaal om een natuurinclusief beleid en investeren in lokale energie, biodiversiteit en een circulaire economie, maar ook oog houden voor betaalbaarheid en draagvlak. We doen dit samen: inwoners, vrijwilligersorganisaties, bedrijven en gemeente. Zo bouwen we aan een sterke natuur die ook toekomstbestendig is.

De aankomende jaren zal veel geïnvesteerd moeten worden in de warmtetransitie, energietransitie, verduurzaming en watersystemen omdat ook onze waterhuishouding een terugkerend onderwerp van zorg is.

Voedselverspilling

Jaarlijks wordt in Nederland zo'n 2 miljard kilo voedsel weggegooid. Dat is ongeveer 161 kg per persoon. En dat in de wetenschap dat we steeds minder grondstoffen hebben, voedselproductie steeds duurder wordt, en veel mensen in armoede leven. Het produceren van voedsel eist een steeds grotere tol van onze aarde. Het is daarom tijd voor actie; ook in Nieuwegein. De voedselbank, horeca en supermarkten worden hierbij betrokken.

Actiepunten duurzaamheid en klimaat

1 Zonnepanelen en windmolens

Waar mogelijk en dat nog niet het geval is leggen we zonnepanelen op alle gemeentelijke gebouwen, zoals sportzalen, scholen en buurthuizen. Dat kan betekenen dat ook versterking van de daken nodig is. Zo geven we zelf het goede voorbeeld en besparen we op energiekosten. Nieuwegein draagt bij aan de energietransitie. We ondersteunen het plaatsen van windmolens langs de A27, op een manier die zorgvuldig is afgestemd met omwonenden en buiten de grenzen van het UNESCO gebied. Waar dat nog niet gebeurt, moeten ook bedrijven worden verleid tot het plaatsen van deze energiewinning op grote dakoppervlakken.

2 Verhogen van de biodiversiteit in de openbare ruimte

Bij herinrichting van straten en pleinen zorgen we voor meer groen, bloemen en bomen die insecten en vogels aantrekken. Zo maken we onze stad klimaatrobuust, natuurvriendelijk én aantrekkelijk. Het groen in onze stad wordt dus aangevuld met

insectenvriendelijke bloemen/struiken. Het doel is dat minimaal 20% van al het openbaar groen (m.u.v. bomen) bestaat uit insectenvriendelijke struiken/bloemen/groen. Samen met veel inwoners en organisaties kan heel veel worden bereikt.

3 Natuurinclusief beleid

Groen is een vast onderdeel bij nieuwbouw, de inrichting van de openbare ruimte, infrastructuur en mobiliteit. Denk hierbij aan groene daken, groen om het zgn. hitte-eilandeffect (steden houden meer warmte vast dan landelijke gebieden) zoveel mogelijk te voorkomen, bloemrijke bermen en klimaatbos. De plannen voor een robuuste ecologische verbinding tussen City en Natuurkwartier moeten concreet worden uitgevoerd.

4 Nadruk op circulaire economie

We zetten in op minder afval door hergebruik en reparatie te stimuleren. Ook hierbij wordt samengewerkt met vrijwilligers en kringloopwinkels. Voor organisaties waarbij hergebruik de core-business is, wordt een gunstiger tarief m.b.t. de afvalstoffenheffing gehanteerd.

5 Duurzaam en toekomstbestendig bouwen

Nieuwe woningen bouwen we zoveel mogelijk circulair en energieneutraal, met aandacht voor klimaatadaptatie zoals groene daken en wateropvang. We behouden de subsidies voor particulieren voor het verduurzamen van hun woning.

6 Voedselverspilling

Samen met bedrijven, de voedselbank, supermarkten en horeca maken we een actieplan om voedselverspilling tegen te gaan en brengen deze binnen 2 jaar in werking.

7 Samenwerken aan een circulair watersysteem

Samen met bedrijven en inwoners treffen we maatregelen om water her te gebruiken, zodat we toekomstige drinkwatertekorten helpen voorkomen.

8 Duurzame initiatieven van inwoners

We maken het makkelijker voor inwoners om groene daken, geveltuinen, zonnepanelen, kleine windmolens op het dak of een regenton aan te leggen. We stimuleren bewoners en verenigingen die samen energie opwekken of een buurtbatterij willen plaatsen. Zo profiteren meer mensen mee van duurzame energie. We stimuleren het vergroenen van stenen tuinen. De gemeente helpt met advies (bv. tuincoaches) en eventueel subsidies.

9 Decentrale energie- en warmtevoorziening

We werken toe naar een energiesysteem waarin Nieuwegein minder afhankelijk is van geopolitieke risico's. Lokale opwekking en opslag krijgen prioriteit. Eigen initiatieven van inwoners zijn hierbij welkom.

Tussen 2018 en 2022 is onderzoek gedaan naar het gebruik van aanwezige aardwarmte in de gemeente. Aardwarmte wordt vooral gebruikt in de glastuinbouw maar de ontwikkelingen gaan snel. Ook hier staat het CDA positief tegenover.

10 Vergroening bedrijventerreinen

We zetten in op vergroening van bedrijventerreinen, zodat er een aantrekkelijk vestigingsklimaat ontstaat. Klimaatbestendig en bevorderend voor de gezondheid van werknemers en omwonenden.

11 Vervangen hanging baskets in duurzame bloemenperken

Op alle plekken (voor zover dat qua inpassing mogelijk is) worden hanging baskets vervangen voor bloemperken op grondniveau. Dat is duurzamer, goedkoper en minstens net zo mooi. Hanging baskets zijn minder klimaatvriendelijk en duur door de benodigde potgrond, voeding en water, en het snelle uitdrogen van de mand, wat leidt tot een hogere waterbehoefte en frequente herbeplanting. Dat kost enorm veel menskracht en geld. Omdat de mand hoog hangt, kunnen planten snel verwelken en heeft dit een grotere impact dan planten in de volle grond.

5. ZORG EN WELZIJN

Waar wij voor staan

Gezondheid is meer dan niet ziek zijn. Het gaat om een samenleving waarin mensen zich fysiek, mentaal én sociaal goed voelen. Voor het CDA betekent dit investeren in welzijn, preventie, ontmoetingen en zorg dichtbij huis, zodat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen wijk kunnen blijven wonen, met goede voorzieningen om de hoek. Ook zingeving en een betekenisvol leven hebben zijn belangrijke aspecten van positieve gezondheid en welzijn. De nadruk ligt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of ziekte zelf.

We staan voor een samenleving waarin we naar elkaar omzien en verschillen respecteren. Dat betekent ook dat zorg aandacht heeft voor ieders achtergrond en cultuur, zodat die voor iedereen toegankelijk en vertrouwd is. Zo bouwen we aan een gezonde en zorgzame stad waarin niemand zich buitengesloten voelt.

We investeren in welzijnsinitiatieven en voorkomen daarmee dat welzijnsvraagstukken zorgvraagstukken worden. Daarmee dragen we bij aan een goede inzet van welzijns- en zorgprofessionals. Dat is hard nodig omdat er een groot tekort is aan goed en gekwalificeerd personeel.

Antonius Ziekenhuis

In 2035 is het Antonius Ziekenhuis voornemens uit Nieuwegein te vertrekken. Het ziekenhuis heeft een regionale functie voor zowel de spoedeisende hulp, de poli's als verpleegzorg. Het is niet duidelijk welke vorm van zorg in Nieuwegein blijft.

Actiepunten gezondheidszorg en welzijn

1 Gezondheidscentra in de wijken

Zorg dichtbij is toegankelijk en voorkomt onnodige zware zorg. We stimuleren daarom de gezondheidscentra in de wijken; ons streven is minimaal een gezondheidscentrum in elke wijk. Een alternatief is dat gezondheidszorg op een andere manier georganiseerd wordt, bv. doordat zorg via huisbezoek gefaciliteerd wordt voor mensen die niet in staat zijn te reizen (bv. mensen met een beperking of ouderen die hiertoe fysiek niet goed in staat zijn). Daarnaast zien we een ontwikkeling van inzet van AI of digitale monitoring zodat ook zorg op afstand ingezet kan worden.

2 Preventieve rol GGD

De GGD heeft als Gemeentelijke Gezondheidsdienst de functie van beschermen, bewaken en bevorderen de gezondheid van de inwoners van Nieuwegein. Dit doet de GGD door middel van jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, het adviseren over een gezonde leefomgeving en het onderzoeken van gezondheidsrisico's. Gezien de

ontwikkelingen van de afgelopen jaren is het belangrijk dat er extra aandacht komt voor het verhogen van de vaccinatiegraad.

3 Nieuwegein als dementievriendelijke gemeente

We zorgen dat mensen met dementie en hun mantelzorgers zich gezien en ondersteund voelen en er voldoende plekken zijn voor dagbesteding. De gemeente zet zich actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in het dagelijks leven. De gemeente vult een dementiescan in zodat we hierop een actieplan kunnen maken. We stimuleren dementievriendelijke buurtinitiatieven.

4 Ondersteuning voor mantelzorgers, inclusief jonge mantelzorgers

We bieden mantelzorgers praktische hulp, advies en waar nodig vervangende zorg, zodat zij hun onmisbare werk vol kunnen houden. De komst van het logeerhuis wordt voor 2030 geëvalueerd en zo nodig vindt verdere aanvulling op de ondersteuning van mantelzorgers plaats.

5 Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het individuele vermogen om zelfstandig taken uit te voeren, terwijl samenredzaamheid het collectieve vermogen is om, mét hulp van familie, burens of vrijwilligers, taken uit te voeren waarbij men niet meer alles zelf kan. Zelfredzaamheid is dus een basis, maar als die tekortschiet, kan samenredzaamheid de oplossing zijn: mensen kunnen dan samen taken oppakken, wat ook de druk op professionele zorg vermindert en de kwaliteit van leven verhoogt. We kijken eerst wat mensen met hun netwerk kunnen. Waar dat niet lukt, ondersteunen welzijnsorganisaties en/of de gemeente. Zo houden we de zorg beschikbaar én betaalbaar.

6 Preventie centraal: gezond ouder worden in eigen wijk

We investeren in beweegprogramma's, gezonde voeding en mentale weerbaarheid, zodat inwoners gezond en vitaal ouder kunnen worden.

7 Gezondheid jongeren

Via preventie en voorlichting werkt de gemeente samen met scholen, sportclubs en jongerenwerk om gebruik van drugs en alcohol terug te dringen. Daarnaast gebruiken we de adviezen vanuit de jeugdgezondheidsmonitor om tot een brede aanpak te komen. We werken toe naar een gezonde basis voor alle jongeren; zowel fysiek als psychisch.

8 Snelle hulp bij psychische problemen/ aanpak voor verwarde personen

We zorgen dat mensen met psychische problemen of verward gedrag snel de juiste hulp krijgen, door betere samenwerking tussen zorg, politie en gemeente. In toenemende mate zijn incidenten een mogelijk gevolg van gebrekkige hulp van verwarde personen. Dit levert met regelmaat een onveilige situatie op. Hier is een aanpak op nodig om deze incidenten zoveel mogelijk te voorkomen, onder andere door meer opvangcapaciteit.

9 Geynwijs: duidelijk en snel

Inwoners krijgen heldere informatie over wat ze kunnen verwachten en hoelang een aanvraag duurt. We werken niet met wachtlijsten; binnen 2 weken moet minimaal een keukentafelgesprek gevoerd zijn en binnen een maand moet de zorgbehoefte omgezet zijn in een aanpak of behandeling. Zo voorkomen we onzekerheid en bouwen we vertrouwen.

10 Antonius Ziekenhuis

We zetten in op een vorm van spoedeisende hulp, poliklinische zorg, kraamhulp en ouderenzorg in Nieuwegein. Daarnaast zijn er landelijke normen voor de aanrijtijden van ambulances. Ongeacht welke zorg er in Nieuwegein achterblijft, deze moeten uiteraard uitgevoerd kunnen worden. Tot slot is de OV-bereikbaarheid van het ziekenhuis in Utrecht een belangrijk punt. Vanuit de regio moet het ziekenhuis goed en snel bereikbaar zijn en blijven, ongeacht voor welke reden je het ziekenhuis bezoekt.

6. **ECONOMIE EN BEREIKBAARHEID**

Waar wij voor staan

Een sterke lokale economie zorgt voor banen, levendige winkelstraten en draagt bij aan bestaanszekerheid. Voor het CDA betekent economie meer dan winst: het gaat om bloeiende ondernemers, eerlijke kansen voor iedereen en een samenleving waarin werk loont en waardering krijgt. Daarnaast is bereikbaarheid essentieel: voor familiebezoek, werk of om gewoon deel te nemen aan het leven in Nieuwegein. Goede wegen, veilig (fiets)verkeer en toegankelijk OV maken onze stad leefbaar en sociaal verbonden.

Sluipverkeer

Nieuwegein is omringd door snelwegen, en als die vastlopen is een sluiproute door Nieuwegein snel genomen. Het is niet de bedoeling dat mensen die niet in Nieuwegein hoeven zijn, de stad gebruiken voor een snellere route. Automobilisten zouden het hoofdwegen-net moeten gebruiken om van A naar B te komen. Daarnaast draagt al dat extra verkeer bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit, geluidsoverlast en verkeersveiligheid.

Toegankelijkheid/veiligheid voor voetgangers en mensen met een fysieke beperking

Er is ook nog een wereld te winnen in de toegankelijkheid en veiligheid van onze voorzieningen voor voetgangers en mensen met een fysieke beperking of die gebruik maken van hulpmiddelen. We zetten ons in om de beste voetgangers toegankelijke gemeente te zijn van Nederland. Dat geldt ook voor mensen met een fysieke beperking. Hiervoor is het nodig dat we integraal beleid ontwikkelen. Dit omvat het creëren van brede, vrije stoepen, duidelijke bewegwijzering met braille, toegankelijke gebouwen met hellingen en leuningen, en het betrekken van ervaringsdeskundigen bij de besluitvorming, met als uitgangspunt het waarborgen van bereikbaarheid, betreedbaarheid, bruikbaarheid en begrijpelijkheid voor iedereen.

Fietsers

Iedereen moet zich veilig kunnen voelen op de fiets. Kinderen moeten zelfstandig en veilig naar school en sportclub kunnen fietsen. Ouderen moeten zonder aarzelen op hun driewielers of scootmobiel kunnen stappen om naar de winkel, het buurtplein of gezondheidscentrum te rijden. Veel mensen maken gebruik van fietspaden; gewone fietsers, e-bikes, fatbikes, racefietsers, fietsers met een bolderkar, snorfietsen enz. enz. Dat betekent dat we fietspaden en routes veiliger en breder moeten maken. Ook de kwaliteit van de fietspaden is niet overal even goed. Dat moet dus beter. Daarnaast zijn er veel mobiliteitsbewegingen rond scholen. Ook daar zetten we in op veiligheid. We vinden het belangrijk dat fietsen in het centrum op de juiste plek geparkeerd kunnen worden. De nieuwe fietsenstalling bij het tram- en busstation in City is ook toegankelijk voor driewielers en bakfietsen. Dat kan door de stalling gelijkvloers, of aanpalend aan de nieuwe opgang van de Kolfstedetunnel te bouwen.

Vervoer over water

Het CDA vindt dat Nieuwegein zich maximaal moet inzetten als duurzaam alternatief voor wegvervoer. Dat betekent dat we ons inzetten voor het behouden en versterken van haventerreinen en kaders voor watergebonden activiteiten.

Actiepunten economie en bereikbaarheid

1 Sterke lokale economie

- a. Ruimte voor lokale ondernemers en horeca (met aandacht voor avondhoreca).
- b. Versterken van markten en ambacht (voorrang voor lokale ondernemers bij opdrachten en standplaatsen, afhankelijk van type en grootte).
- c. Investeren in regionale samenwerking en werkgelegenheid (met omliggende gemeenten en onderwijsinstellingen).
- d. Inclusief stagebeleid (gelijke kansen voor iedereen, apart overzicht van gemeentelijke stageplekken).
- e. Stimuleren van omscholing en stages om tekorten in essentiële beroepen tegen te gaan.

2 Bereikbaarheid & Mobiliteit

- a. Bereikbaarheid als basisrecht: goed OV, snelle verbindingen, veilige fietsroutes, voldoende parkeergelegenheid.
- b. Bijzondere aandacht voor senioren en mensen met een beperking (rolstoeltoegankelijkheid, voetgangersvriendelijke inrichting).

3 Verkeersveiligheid

- a. 30 km/u op wijkwegen, 70 km/u op hoofdstructuur.
- b. Investeren in gescheiden en veilige fietspaden.
- c. Onderzoek en maatregelen verkeersveiligheid kruispunt Mendes da Costalaan/Richterslaan.
- d. Onderzoek en maatregelen doorstroming T-splitsing Batauweg-Heemraadsweide.
- e. Onderzoek en maatregelen kruispunt Perkinsbaan/Martinbaan met Plettenburgerbaan
- f. Onderzoeken of maximumsnelheid op fietspaden haalbaar is.

4 Parkeren

- a. Eerste uur gratis parkeren in City Plaza en theatergarage.
- b. Slim omgaan met parkeerdruk en locaties voor laadpalen (rekening houden met hinder voor gewone auto's).

5 Fietsen & voetgangers

- a. Veiligheid en toegankelijkheid van fietspaden verbeteren.
- b. Ruimte voor alle typen fietsen (driewiel fietsen, bakfietsen, e-bikes).
- c. Goede stallingen bij City (gelijkvloers, toegankelijk voor brede fietsen).
- d. Beste voetgangers-toegankelijke gemeente willen zijn; inclusief voor mensen met een lichamelijke beperking.

6 Openbaar vervoer & deelmobiliteit

- Gratis OV voor stadspashouders (binnen Nieuwegein en naar Utrecht).
- Eén buslijn van Nieuwegein noord naar Nieuwegein Zuid, zonder overstap. Dit zal bij de nieuwe aanbesteding met de provincie besproken moeten worden.
- Uitbreiding laadpalen en deelmobiliteit. Hiermee bedoelen we het delen van vervoermiddelen zoals auto's, fietsen of scooters, die door meerdere gebruikers voor korte periodes gehuurd worden, vaak via een app, in plaats van zelf eigenaar te zijn. Dit draagt bij aan stedelijke doelen zoals het verminderen van autobezit, het beperken van parkeerdruk, CO2-reductie, en het verbeteren van de bereikbaarheid en leefbaarheid.

7 Vervoer over water

- Nieuwegein profileren als duurzaam alternatief voor wegvervoer.
- Behoud en versterking van haventerreinen en kades voor watergebonden activiteiten.

8 Voorzieningen

- Gratis openbare toiletten in alle winkel- en wijkcentra en buurtpleinen. Deze moeten ook rolstoeltoegankelijk zijn.

9 Sluipverkeer

- Een onderzoek in te stellen naar het sluipverkeer in de spits.
- Passende maatregelen te nemen zoals camerahandhaving, waarschuwingen en boetes om het sluipverkeer tegen te gaan.
- Ontheffing te verlenen aan inwoners van Nieuwegein, bestemmingsverkeer, hulpdiensten en OV.
- Met het tegengaan van sluipverkeer de doorstroming, verkeersveiligheid, geluidsoverlast en luchtkwaliteit in Nieuwegein te verbeteren.
- Aanbieders van routeplanners benaderen om de alternatieve route bij congestie niet door Nieuwegein te laten gaan. Dat is al eerder effectief gebleken.

7. ONDERWIJS

Waar wij voor staan

Onderwijs is de sleutel tot kansen. Elk kind moet zich kunnen ontwikkelen, talenten kunnen ontdekken en vol vertrouwen de toekomst tegemoet gaan. Dat begint met een goede school, betrokken ouders en een veilige leeromgeving. Voor het CDA betekent dat ook: oog voor kinderen die extra hulp nodig hebben, zodat niemand buiten de boot valt. Daarnaast is onderwijs de motor van onze lokale economie. We willen dat jongeren hier opgroeien, leren en straks kunnen werken. Daarom zetten we in op een sterke samenwerking tussen scholen, kinderopvang, naschoolse opvang, bedrijven en gemeente.

Actiepunten Onderwijs

1 Onderwijs voor alle kinderen

We zorgen dat alle kinderen naar school gaan, met extra aandacht voor kinderen die dreigen uit te vallen. Ook begeleiding van ouders bij schoolkeuzes vinden we belangrijk.

2 Aanpak laaggeletterdheid

Samen met scholen, bibliotheek, en via het OOGO (op overeenstemming gericht overleg met de gemeente) en LEA (lokale educatieve agenda) maken we een plan om laaggeletterdheid bij inwoners te bestrijden, zodat iedereen mee kan doen.

3 Schoolpleinen die uitnodigen tot bewegen en natuurbewustzijn

We vergroenen schoolpleinen en maken ze zo aantrekkelijk dat kinderen gestimuleerd worden om samen buiten te spelen en te bewegen. Tegelijkertijd kan met het inrichten van een biodiverse omgeving het natuurbewustzijn ter plaatse worden bijgebracht.

4 Onderwijs en arbeidsmarkt beter verbinden

We stimuleren stage- en leerwerktrajecten zodat jongeren praktijkervaring opdoen en bedrijven jong talent kunnen binden. Dit voorkomt tekorten in essentiële beroepen.

5 Inclusief onderwijs en extra ondersteuning

Samen met scholen en samenwerkingsverbanden zorgen we dat ieder kind een plek vindt. Zoveel mogelijk binnen het regulier onderwijs, maar waar het niet anders kan op een andere passende plek. Het welzijn van het kind staat hierin centraal. Geen kind mag buiten de boot vallen.

6 Plan voor kinderen in achterstandsituaties

We ondersteunen kinderen in armoede of met andere achterstanden met gerichte programma's, zodat ook zij kunnen sporten, leren en meedoen.

7 Investeren in schoolgebouwen en kindcentra

We zorgen dat scholen op tijd gerenoveerd of vernieuwd worden, zodat scholen gezonde, moderne plekken zijn. Hier kunnen kinderopvang, buitenschoolse opvang, onderwijs en welzijn elkaar versterken.

8 Meer aandacht voor kansengelijkheid

Via bijvoorbeeld de Gelijke Kansen Alliantie zetten we extra in op kinderen die thuis minder meekrijgen, zodat talent niet verloren gaat.

9 Houd jeugdzorg en jongerenwerk in de scholen

Als spin-off van het project STERK zijn sinds vorig jaar jeugdwerkers te vinden in de VO- scholen en ook jeugdzorg is daar zichtbaar. Die zichtbaarheid en laagdrempelige bereikbaarheid heeft een preventieve werking; de korte lijnen zorgen dat er tijdig zorg is, voor de jongere en voor het gezin, en dat voorkomt de inzet van onnodig zwaardere vormen van zorg en begeleiding. Deze vorm van jeugdzorg en jongerenwerk willen we behouden.

10 Burgerschap/ democratie

Bij Burgerschap het onderwerp democratie meenemen. Onze democratie staat onder druk. Het algemeen het belang en de werking van de democratie wordt steeds minder onderkend. Vaak staat het eigen belang voorop. Democratie is niet vanzelfsprekend, het moet onderhouden worden en het belang ervan dient voortdurend onder de aandacht gebracht te worden. Naast de eigen verantwoordelijkheid die we hierin te nemen hebben, is het onderwijs een goede plek om dit met regelmaat onder de aandacht te brengen en te bespreken.

8. KUNST EN CULTUUR

Waar wij voor staan

Cultuur en erfgoed verbinden ons met elkaar en met het verhaal van Nieuwegein. Ze geven kleur aan onze stad, versterken gemeenschapszin en zorgen voor ontmoeting. Voor het CDA is kunst en cultuur geen luxe, maar een wezenlijk onderdeel van een gezonde, levendige samenleving. Wij vinden het belangrijk dat cultuur toegankelijk is voor iedereen — jong en oud, ongeacht achtergrond of portemonnee. Ook willen we zorgvuldig omgaan met ons historisch erfgoed, zodat toekomstige generaties daar óók van kunnen genieten.

Unesco Erfgoed en historische dorpskernen

De gemeente zet zich in voor het behoud en versterking van ons erfgoed: de historische dorpskernen en de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Actiepunten Kunst en Cultuur

1 Behoud en beheer van cultureel erfgoed

Ondanks financiële krapte door de bezuinigingen willen we de ambitie voor ons cultureel erfgoed overeind houden en budget vrijmaken voor behoud en beheer.

2 Cultuur toegankelijk voor iedereen

We zorgen dat cultuur bereikbaar blijft voor alle Nieuwegeiners, bijvoorbeeld via stadspassen, kortingen of gratis activiteiten.

3 Stadspromotie via historie en waterlinie

We zetten onze historische dorpskernen en de Hollandse Waterlinie slim in om Nieuwegein aantrekkelijker te maken voor bewoners én bezoekers.

4 Ondersteuning van verenigingen en evenementen

We maken minder regels en meer ruimte voor culturele verenigingen, evenementen en lokale tradities, zoals festivals en buurtfeesten. We willen geen evenemententerrein in Parkhout, om het park groen en rustig te houden en zetten in op structurele ruimte voor evenementen in de Galecopperzoom. Binnen de ontwikkelingen van Groot Merwede wordt hier ruimte voor gezocht.

5 Inclusieve programmering

We stimuleren een cultureel aanbod dat divers is en waarin verschillende achtergronden en tradities zich kunnen herkennen.

6 Aandacht voor jongeren en cultuurparticipatie

We zetten ons in voor projecten die jongeren actief betrekken bij kunst, muziek en theater, zodat talenten worden ontdekt en ontmoeting plaatsvindt.

7 Culturele ontmoetingsplekken in wijken

We koppelen cultuur aan wijk- en buurtvoorzieningen, zodat kunst en cultuur letterlijk dichtbij mensen plaatsvindt.

8 Dag van de Vrijwilliger met culturele waardering

Tijdens de Dag van de Vrijwilliger zorgen we voor een speciale culturele invulling, als waardering voor iedereen die zich inzet voor onze stad.

9 Ondersteunen nieuwe initiatieven

We helpen nieuwe creatieve projecten van de grond komen, bijvoorbeeld door advies, kleine subsidies of hulp bij vergunningen.

10 Cultuur als motor voor welzijn en economie

Kunst en cultuur dragen bij aan mentale gezondheid en aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven. Daarom verankeren we cultuur stevig in onze plannen voor de toekomst van Nieuwegein.

9. FINANCIËN EN GEMEENTE

Waar wij voor staan

Het CDA vindt dat de gemeente zorgvuldig en eerlijk om moet gaan met het geld van onze inwoners. We kunnen iedere euro maar één keer uitgeven. Dat vraagt om een financieel beleid dat duurzaam, degelijk en transparant is, zodat ook toekomstige generaties niet opgezadeld worden met schulden, maar dezelfde mogelijkheden hebben als wij. Tegelijk willen we ruimte houden om te investeren in wat de gemeenschap sterker maakt: goede voorzieningen, een gezonde leefomgeving en ondersteuning voor wie dat nodig heeft. Dit betekent ook het snoeien in regelgeving die onredelijke drempels opwerpen of de praktische uitvoering in de weg staan, onredelijk zijn, geen weergave zijn van wat er in de samenleving gebeurt, en geen uitzonderingen toelaten. Zo bouwen we samen aan een sociaal en solide Nieuwegein.

Actiepunten gemeente

1 Verantwoord financieel beleid

We voeren een degelijk financieel beleid, met oog voor de lange termijn. Dat betekent aan de ene kant dat we een realistische en verantwoorde begroting hebben, en tegelijkertijd niet te veel geld oppotten door bijvoorbeeld risicomijdend te begroten. Daarbij is een optie om de omvang van de algemene reserve tot een bepaald percentage van de jaarlijkse begroting te beperken.

2 OZB niet meer dan inflatie

De onroerendezaakbelasting (OZB) verhogen we maximaal met de inflatie. Zo beschermen we de koopkracht van gezinnen en huishoudens.

3 Lasten eerlijk verdelen

Lokale belastingen en heffingen gebruiken we waarvoor ze bedoeld zijn. Afvalstoffen-heffing bijvoorbeeld alleen voor afvalverwerking. Zo houden we de lasten eerlijk.

4 Investeren in sterke voorzieningen en leefbare wijken

Ook in financieel moeilijke tijden blijven we prioriteit geven aan gemeenschaps-voorzieningen, zoals zwembad, bibliotheek en de diverse sportparken.

5 Centrale loketten en duidelijke communicatie

We zetten in op begrijpelijke communicatie over regelingen en belastingen, zodat inwoners makkelijk weten waar ze aan toe zijn.

6 Integrale aanpak armoede en bestaanszekerheid

We combineren beleid op het gebied van werk, inkomen, armoede, schulden en zorg. Zo maken we hulp effectiever en eenvoudiger voor inwoners.

7 Kwijtschelding schulden

We willen aanhaken op landelijke initiatieven om schulden kwijt te schelden zodat mensen met een schone lei een toekomst kunnen opbouwen. Uiteraard zitten daar voorwaarden aan vast en een vorm van verplichte begeleiding om een terugval te voorkomen.

8 Experimenteerruimte voor basisinkomen

Voor mensen die al heel lang in de bijstand zitten en voor wie betaald werk niet reëel is, willen we uitkeringen onvoorwaardelijk maken. We zijn ook bereid te experimenteren met vormen van basisinkomen.

9 Stimuleren van deel- en circulaire economie

De gemeente ondersteunt initiatieven die bijdragen aan een circulaire samenleving, zoals delen en hergebruiken. Dat bespaart kosten en is goed voor milieu en economie.

10 Sterk centrum en toekomstbestendige bedrijventerreinen

We blijven investeren in een aantrekkelijk stadscentrum met voldoende parkeermogelijkheden. Daarnaast werken we aan een visie voor toekomstbestendige bedrijventerreinen.

11 Snoeien in regels

We nemen alle gemeentelijke regels/verordeningen onder de loep en passen ze aan of schaffen ze af als er sprake is van één of meer van de onderstaande zaken:

- overbodig
- staan praktische uitvoering in de weg
- onredelijk
- verouderd
- geeft geen weergave van wat er in de samenleving gebeurt
- geen uitzondering mogelijk/te star en rigide

